

Raadsvoorstel

Raadsnummer: **2017-089** Registratiekenmerk: **1162791**
Onderwerp: **Clusteroverstijgende afweging Dialoog Samen aan Zet + begrotingswijziging**
Korte inhoud: Nu het dialoogproces van elk van de vijf clusters van Samen aanzet is afgerond, is het mogelijk de totale stand van zaken op te maken. Dit betekent dat een eerste inschatting gemaakt kan worden van wat de dialooggroepen gezamenlijk voor hun voorstellen vragen buiten de financiële kaders en van andere consequenties van gemaakte keuzes. Ook overlap en dwarsverbanden tussen voorstellen komen in beeld. Daarmee zijn wij als gemeentebestuur weer aan zet om af te wegen hoe hiermee om te gaan.

Vanuit een totaaloverzicht van de resultaten van de vijf dialooggroepen wordt in dit raadsvoorstel een afweging gemaakt in het licht van de oorspronkelijke bedoeling van Samen aan Zet. Om de energie in de Nijkerkse samenleving vast te houden krijgt u het voorstel voorgelegd om extra budget beschikbaar te stellen voor uitvoering van dialoogvoorstellen en voor het opvangen van gevolgen van keuzes bij Samen aan Zet.

Datum B&W: 12 december 2017 Portefeuillehouder: N. Aboyaakoub-Akkouh

Voorstel

1. Incidenteel € 810.000,- extra beschikbaar te stellen vanuit de Algemene reserve voor voorstellen van de dialooggroepen, die niet of maar deels binnen de kaders gefinancierd kunnen worden. Dit betreft concreet financiering van de volgende projecten voor de periode 2018-2020:

1. Preventie pluktuin + ontmoeting (L22)	8. Cultuureducatie (L26)	15. Circulaire economie (E18)
2. De Nijkerkse uitdaging (E10)	9. Dementievriendelijke gemeente (L11)	16. Centrum Hoevelaken (E14)
3. Sterk merk Nijkerk (E1)	10. Positieve gezondheid voor laaggeletterden (L15)	17. Arbeidsbureau nieuwe stijl (E6)
4. Promoten minder validensport (L1)	11. Gezonde sportkantine (L17)	18. Platform 50+ (L34)
5. Gezondheids- en stresstest (L20)	12. Schoolzwemmen (L4)	19. Torenpas (L14)
6. Culturele raad (L28)	13. Cultuurdag Nijkerk (L29)	20. Welzijn op recept (L9)
7. Het Nijkerks Plus Team (NIPT) (V2)	14. Van zwerf fiets tot toeristenfiets (E8)	21. Evenementen, Nijkerk landelijk op de kaart (E3)

2. Het college de ruimte te geven binnen dit budget te beslissen over beperkte verschuivingen (tot € 10.000) tussen voorstellen;
3. Het college opdracht te geven een stimulerende en faciliterende rol te spelen in het verbinden van initiatiefnemers van verschillende voorstellen en vakspecialisten bij uitwerking en uitvoering van dialoogvoorstellen.
4. De gevolgen van keuzes van de dialoog op te vangen door voorlopig structureel € 220.500,- in te blijven zetten gedekt vanuit de exploitatie (begrotingsoverschot), voor de clusters:
- Leefstijl: voor de regeling incidentele subsidies € 22.000,- per jaar; voor niet gevonden budgetkorting € 42.500,- per jaar vanaf 2018
 - Economie & bedrijfsomgeving: voor open monumentendag € 1.000,- per jaar; voor 155 help een bedrijf € 5.000 per jaar vanaf 2018
 - Sociaal Domein: voor Algemeen Toegankelijke voorzieningen, in het bijzonder de bibliotheek € 150.000,- per jaar vanaf 2019
5. Het college opdracht te geven om (in samenwerking met belanghebbende ondernemers) een kleinschalig onderzoek te doen om een alternatieve oplossing voor carpoolers te vinden en daarvoor incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve.
6. Het college opdracht te geven een fundamentele gedachteswisseling met de CRK aan te gaan over hoe Nijkerk wil omgaan met het erfgoed en de monumenten binnen de gemeentegrenzen.
7. De programmabegroting 2018-2021 conform bovenstaande te wijzigen.

Toelichting:

Inleiding

De dialoog Samen aan Zet is ingezet als één van de activiteiten om vanuit een veranderende rol van de lokale overheid doorlopend inwoners, bedrijven en organisaties ruimte te geven voor innovatie en om te participeren. Daarmee verandert de gemeente mee met de veranderende samenleving, die meer invloed en inbreng wenst en een flexibele overheid vraagt. Inmiddels hebben alle dialooggroepen hun voorstellen opgeleverd. Besluitvorming over de voorstellen van de afzonderlijke dialooggroepen heeft plaatsgevonden in de periode mei tot en met november 2017. Er zijn vanuit de vijf dialooggroepen van Samen aan Zet totaal 85 voorstellen gedaan. Dit zijn voorstellen voor geheel nieuwe activiteiten en voorzieningen, maar ook voorstellen, die waarde toevoegen aan bestaand beleid. Deze voorstellen tonen de grote betrokkenheid van de deelnemers. Een groot deel van de voorstellen valt binnen de inhoudelijke en financiële kaders, die uw raad vooraf heeft meegegeven. Dit, terwijl binnen de dialoogclusters ook de vooraf bepaalde structurele budgetkorting voor ca. 90% is behaald. Voor het andere deel van de voorstellen is door de dialooggroepen geen financiering gevonden binnen de kaders. Dat betekent dat wij als gemeentebestuur weer aan zet zijn om een besluit te nemen over eventuele extra financiering voor deze voorstellen. Nu is het moment om vanuit een eerste totaaloverzicht van financiële consequenties en onderlinge verbindingen tussen dialoogvoorstellen een afweging te maken.

Nog niet alle voorstellen van de dialooggroepen zijn al voldoende uitgewerkt om in één keer alle voorstellen integraal af te wegen. Daarmee zijn ook overlap en dwarsverbanden nog niet volledig uitgekristalliseerd. Bovendien is de bedoeling te experimenteren om te zien of voorstellen daadwerkelijk opleveren wat beoogd is en daarna te beslissen of e.e.a. wordt voortgezet. Dit betekent dat nu een eerste clusteroverstijgende afweging plaatsvindt voor zover dat mogelijk is. Daarmee wordt duidelijkheid geboden over de voorstellen die in/vanaf 2018 op de planning staan.

Het afwegingsproces

In samenspraak tussen raad, college en organisatie is gekozen voor een kort afwegingsproces om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven. Met name voor de eerste dialoogclusters is het van groot belang om de energie vast te houden van betrokkenen, dat zij weten waar zij aan toe zijn voor 2018. Overeengekomen is om ambtelijk een quickscan uit te voeren van alle af te wegen voorstellen.

Als eerste stap in het proces om te komen tot deze quickscan is geïnventariseerd welke voorstellen nu meegenomen moeten worden. Daarbij is voortgebouwd op eerdere voorstellen voor de afzonderlijke dialoogclusters en hierover genomen besluiten (bijv. voor Leefstijl is het uitgangspunt de eerder gemaakte fasering en prioritering). De inventarisatie heeft geresulteerd in een lijst met 29 dialoogvoorstellen waarvoor op dit moment een afweging kan plaatsvinden. Aanvullend krijgt u 2 voorstellen voorgelegd die voortkomen uit het onderzoek dat uw raad heeft gevraagd bij de besluitvorming van de "Gevolgen voorstellen Oud voor nieuw van de dialooggroep Economie & bedrijfsomgeving". Tenslotte zijn bij deze clusteroverstijgende afweging ook 3 voorstellen betrokken die samenhangen met uitkomsten van de dialooggroepen Leefstijl en Sociaal Domein.

Vervolgens is voor de weging van de 29 dialoogvoorstellen een wegingskader gemaakt op grond waarvan de voorstellen zijn beoordeeld, geprioriteerd en voorzien van suggesties voor honorering.

Gezien de nadrukkelijke wens om als gemeente pas een besluit hierover te nemen nadat de samenleving expliciet de kans heeft gekregen te reageren en input te leveren, is een grote beeldvormende bijeenkomst georganiseerd. De resultaten van deze bijeenkomst zijn meegenomen in het definitieve raadvoorstel, waarover in januari 2018 bespreking en besluitvorming plaatsvindt.

Beoogd effect

Beoogd wordt om een vervolgstap te zetten in het Samen aan Zet proces door integraal te kijken naar de voorstellen van de dialooggroepen. Daarbij staat het verder stimuleren van de ingezette participatiebeweging en het bereiken van maximaal effect voor de Nijkerkse samenleving met beperkte middelen centraal.

Concreet gaat het nu om helderheid te geven over:

- eventuele toekenning van extra budget voor voorstellen van de dialooggroepen, die nog geen/onvoldoende financiering hebben, en voor andere zaken die samenhangen met Samen aan Zet;
- hoe om te gaan met overlap, tegenstrijdigheden en/of kansen tussen voorstellen uit verschillende clusters en/of bestaand beleid in de uitwerkings- en uitvoeringsfase van Samen aan Zet.

Argumenten

1.1. Met beschikbaar stellen van extra budget kunnen dialogoovorstellen, die niet binnen de kaders passen, gefaciliteerd worden om de energie in de samenleving vast te houden voor de nieuwe manier van werken.

Met alle voorstellen, die niet binnen de kaders passen, is in totaal voor de periode 2018-2020 bijna 1,9 miljoen aan gemeentelijke financiering gemoeid. Het betreft hier financiering die qua looptijd per voorstel verschilt van éénjarig tot meerjarige financiering.

Tabel 1. Financieel overzicht Samen aan Zet voorstellen

Cluster	Budget voor voorstellen dialogogroep gevonden binnen de kaders	Voor periode	Te wegen voorstellen 2018-2020* (29)	inschatting mogelijke restvraag 2019-2020*	Totaal per cluster**
Leefstijl	€ 70.000,-	2017	€ 495.000	€ 250.000	€ 815.000
Economie & bedrijfsomgeving	€ 520.000,-	2017 en 2018	€ 1.370.000	€ 90.000	€ 1.980.000
Veiligheid en handhaving	€ 70.000,-	2017-2020	€ 25.000	€ 130.000	€ 225.000
Wonen en woonomgeving	€ 1.030.000,-	2018-2021	-	€ 80.000	€ 1.110.000
Sociaal Domein	€ 810.000,-	2017-2019	-	€ 27.500	€ 837.500
Totaal	€ 2.500.000,-		€ 1.890.000	€ 577.500	€ 4.967.500

*Gaat om maximale bedragen omdat de komende periode nog een slag proberen te maken in "Oud voor nieuw", mogelijke alternatieve financiering wordt onderzocht, er zaken zijn die misschien niet van de grond komen of goedkoper blijken o.a. door slimme verbindingen, zaken na experiment blijken niet (of anders) voortgezet hoeven worden.

**Buiten beschouwing gebleven zijn mogelijke extra investeringen in m.n. de openbare ruimte (zoals herinrichting stadsparken en verkeersveiligheid buitengebied). Deze kunnen bij 7 voorstellen gaan spelen. Het gaat dan snel om grote bedragen van meerdere tonnen. Daarmee is niet gezegd dat deze investering geheel vanuit de gemeente gedaan zou moeten worden.

De voorstellen komen voornamelijk voort uit de dialogogroepen Leefstijl en Economie & bedrijfsomgeving. Deze dialogogroepen hebben met veel energie gezocht naar voorstellen die maximaal effect voor de Nijkerkse samenleving opleveren vanuit hun clustervisie. Met deze zoektocht is een proces van (cultuur-)verandering in gang gezet. Essentieel is om de energie vast te houden die is losgemaakt en de voorstellen te honoreren die het meeste bij kunnen dragen aan de gewenste cultuurverandering, extern en intern. Daarom stellen we voor om voorrang te geven aan voorstellen die als voorbeeld kunnen dienen voor de nieuwe manier van werken en gelijktijdig het meeste effect sorteren tegen acceptabele kosten.

Daarom zijn alle 29 voorstellen afgewogen via een wegingskader, waarbij (maatschappelijk) effect, financiën en de beoogde 'beweging' centraal staan. Ook zijn de voorstellen getoetst op hun bijdrage aan de visies van de vijf clusters. Een meer gedetailleerde versie van het wegingskader is opgenomen in bijlage 1. Het uit deze weging voortgekomen resultaat (zie bijlage 2) heeft de basis gelegd voor een volgorde van lijst met de 29 voorstellen (zie bijlage 3). Bovenaan de lijst staan de voorstellen, die naar onze mening de hoogste prioriteit zouden moeten krijgen.

1.2. Het is belangrijk als gemeente en samenleving elkaar blijven uitdagen: voorstellen hoeven niet maximaal gehonoreerd te worden.

Samen aan Zet is opgezet om met de samenleving uit te vinden op welke wijze de bestaande middelen slimmer, effectiever en efficiënter kunnen worden ingezet, om daarmee maximaal effect voor de Nijkerkse samenleving te bereiken. Gebleken is dat dit project niet direct maximaal resultaat oplevert, maar een continu proces van (cultuur-)verandering vergt. Het proces van cultuurverandering vergt tijd, maar ook prikkels om telkens stappen te blijven zetten in deze ontwikkeling. Als samenleving en gemeente elkaar blijven uitdagen zaken anders te bekijken en te organiseren zullen telkens nieuwe creatieve ideeën en werkwijzen ontstaan.

Bij de verder uitwerking en uitvoering van dialoogvoorstellen willen we daarom maximaal stimuleren dat steeds gezocht wordt naar:

- mogelijkheden om kennis, ervaring en creativiteit van de samenleving optimaal te benutten;
- alternatieve financiering en verbreding van de inzet vanuit de samenleving in de uitvoering (steeds meer onafhankelijk van de gemeente);
- mogelijkheden om dialoogvoorstellen alsnog te financieren door bestaande activiteiten achterwege te laten, dan wel anders in te vullen (zie ook motie "Betrekken bestaand beleid bij integrale afweging Samen aan Zet" bij voorstel 2017-039);
- dwarsverbanden/verbindingen tussen voorstellen van de verschillende dialooggroepen en/of bestaande activiteiten en voorzieningen.

Dit doen we bij deze clusteroverstijgende afweging door:

- voor voorstellen niet bij voorbaat het gehele gevraagde bedrag vanuit de gemeente toe te kennen;
- als voorwaarde voor financiering te stellen dat voorstellen in samenhang met andere voorstellen nader worden uitgewerkt of dat er voldoende initiatief vanuit de samenleving moet zijn om voorstellen tot uitvoering te brengen;
- voorstellen in principe alleen incidenteel te financieren en pas na evaluatie te beslissen om eventueel door te gaan, waarbij kritisch wordt gekeken naar mogelijkheden voor alternatieve aanpak en financiering.

Op basis hiervan zijn bij alle voorstellen ambtelijk suggesties gedaan voor honorering. Daarmee is het totaal bedrag voor honorering van deze voorstellen naar beneden bijgesteld tot maximaal € 965.000 (incidenteel). Als college kunnen wij ons vinden in dit ambtelijke voorstel zoals ook tijdens de beeldvorming gepresenteerd is. Hiervoor bleek ook begrip te bestaan onder betrokkenen.

1.3 Niet alle voorstellen hoeven gehonoreerd te worden

Vervolgens hebben wij als college afgewogen welk advies wij uw raad kunnen geven ten aanzien van het aantal te honoreren voorstellen in volgorde van prioriteit. Daarbij hebben wij een drietal opties overwogen: Optie 1 waarbij alleen de hoogst scorende voorstellen (rang 1 t/m 3) worden gehonoreerd voor circa € 420.000,-; optie 2 waarbij de laagst scorende voorstellen afvallen; of optie 3 waarbij het maximaal aantal voorstellen wordt gehonoreerd op basis van de ambtelijke suggesties voor circa € 970.000,-.

Wij zijn uitgekomen op optie 2 waarbij we u voorstellen circa € 810.000,- extra beschikbaar te stellen voor 21 voorstellen van de dialooggroepen die gerangschikt zijn onder nummers 1 tot en met 9 van de lijst met rangorde (bijlage 3).

Bij deze afweging hebben we onder andere gekeken naar de haalbaarheid van voorstellen, daar waar een substantieel beroep op ambtelijke capaciteit wordt gedaan voor de uitvoering. Verder hebben we oog gehad voor wat al is gestart in 2017 en tot een desinvestering kan leiden als het niet wordt voortgezet. Ook is uiteraard gekeken naar de financiële gevolgen, die direct in de experimentfase, en mogelijk ook later bij voortzetting op rekening van onze gemeente komen.

Met dit voorstel honoreren we voorstellen uit alle drie de clusters.

Rond voorstel 'Nijkerks Plus Team (NIPT)' stellen wij voor dit gefaseerd te financieren, om eerst meer zekerheid te krijgen over de haalbaarheid van het experiment. In verbinding met andere voorstellen en lopende werkzaamheden rond dit thema (denk aan Eén Loket, Ontmoetingspleinen, gebiedsteams etc.) willen we dit voorstel alle kans geven. Wij zullen activeren dat verbinding tussen deze voorstellen tot stand komt.

Daarnaast zullen wij met initiatiefnemers van enkele voorstellen die al lopen en verderop in de lijst gerangschikt staan het gesprek aangaan om te onderzoeken hoe deze doorgezet kunnen worden zonder extra financiering vanuit de gemeente.

Wij zullen blijven inzetten op het stimuleren van het zoeken naar en verkrijgen van alternatieve financiering en 'uitruilen van oud voor nieuw' zodat zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd om innovatieve voorstellen vanuit de samenleving (die de beweging nog meer vormgeven dan wel stimuleren) in gang te zetten.

Financiële dekking

Voorgesteld wordt dit incidenteel gevraagde budget te dekken vanuit de algemene reserve. Het saldo van de Algemene reserve is op dit moment, rekening houdend met in het verleden genomen raadsbesluiten, ongeveer € 11 miljoen.

2.1 Flexibiliteit is gewenst om kansen te pakken als budget overblijft.

De kosten per voorstel zijn gebaseerd op inschattingen. Na verdere uitwerking en bij de daadwerkelijk uitvoering zal blijken of deze inschattingen juist zijn. Dan blijkt ook of het beschikbare gemeentelijk budget voor een voorstel toereikend is.

We verwachten dat er voorstellen zullen zijn waarvoor alsnog andere financiering wordt gevonden, die goedkoper uitvallen of die misschien (deels) toch niet door zullen gaan. Dan blijft er budget over. Mooi zou zijn als dit budget ingezet kan worden voor andere dialoogvoorstellen.

Zo zullen er waarschijnlijk voorstellen zijn die net iets meer budget nodig hebben om door te kunnen gaan. Om te voorkomen dat voor kleine wijzigingen (tot € 10.000) binnen het totaalbudget opnieuw een beslissing van uw raad nodig is, is het voorstel dergelijke beslissingen aan het college over te laten. Uiteraard zullen wij u hierover via de P&C cyclus op de hoogte houden.

3.1 De gemeente heeft het meeste overzicht over alle dialoogvoorstellen en het bestaand beleid en kan daarom een belangrijke verbindende rol spelen.

De dialooggroepen hebben voorstellen voor hun clusters gedaan. Alles overziend blijkt dat er tussen deze voorstellen soms ook overlap of tegenstrijdigheden bestaan. Daarnaast zouden voorstellen elkaar ook kunnen aanvullen of versterken als er onderlinge verbindingen of verbindingen met andere lopende trajecten zouden worden gelegd.

In een aantal gevallen hebben de dialooggroepen al verbanden gesignaleerd en verbindingen gezocht. Bij de verdere uitwerking en uitvoering wordt hier al ingezet op voorkomen van overlap en slimme oplossingen om gezamenlijke doelen te bereiken. In bijlage 4 zijn deze verbindingen met een A aangegeven.

Daarnaast is ambtelijk gesignaleerd dat er ook bepaalde onderwerpen zijn waarbij de verbindingen nog niet optimaal in beeld zijn (met een B aangegeven in bijlage 5). Daarbij bestaat de kans dat zaken dubbel worden opgepakt of een mogelijke efficiëntie- en doelmatigheidsslag niet of beperkt wordt gemaakt.

Bij de beeldvorming van 16 november 2017 bleek dat de dwarsverbanden zoals deze ambtelijk waren voorbereid veelal herkend werden door aanwezigen. Er is aangegeven dat er nog meer verbinding is met al bestaande activiteiten. Ook werden nog meer dwarsverbanden gezien op het gebied van:

- toegang/loket en arbeidsparticipatie
- positieve gezondheid en inrichting openbaar gebied
- cultuur en uitstraling en promotie/informatie
- stimulering arbeidsparticipatie en positieve gezondheid

Vanuit de samenleving werd de aanbeveling gedaan om niet alle voorstellen in samenhang op te pakken, maar ook gewoon te gaan starten en naar elkaar door te verwijzen. Door te veel zaken aan elkaar te knopen, komen mogelijk onbedoeld voorstellen niet van de grond. Van belang is dat degenen, die de verschillende voorstellen (zowel de dialoogvoorstellen als de reguliere werkzaamheden) gaan uitwerken, onderling met elkaar in gesprek gaan. Dit is van belang voor de gezamenlijke doorontwikkeling van de (nu nog) afzonderlijke voorstellen. Als gemeente kunnen we de mensen die zich bezighouden met de voorstellen en de vakspecialisten van de reguliere werkzaamheden bij elkaar brengen. Wij kunnen hierin een stimulerende en faciliterende rol vervullen. Daarbij kunnen we bijvoorbeeld ook afspreken dat middelen gefaseerd worden verstrekt voor experimenten om risico's te beperken ten aanzien van het behalen van beoogde resultaten. Dit betekent soms wel een (tijdelijk) extra beslag op de ambtelijke capaciteit. De verbinding met de reguliere werkzaamheden moet zowel gezocht worden in de 29 voorstellen, die nu ter besluitvorming voorliggen, als in de dialoogvoorstellen die binnen de kaders vallen. Dat geldt uiteraard ook voor de verbinding tussen de dialoogvoorstellen onderling.

4.1 Om voorzieningen in stand te houden, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de cultuurverandering, is het gewenst enkele gevolgen van uitkomsten van de dialoog financieel op te vangen.

Bij de clusters Leefstijl, Economie & bedrijfsomgeving en Sociaal Domein hebben we te maken met uitkomsten, die om reactie van ons als gemeentebestuur vragen. Belangrijke voorzieningen dreigen ongewenst beperkt te worden of verloren te gaan. Naar onze mening is het verstandig voorlopig voor deze voorzieningen budget beschikbaar te houden. Concreet gaat het om de volgende zaken:

a. *Cluster Leefstijl*

incidentele subsidies

Voor cultuur, welzijn en sport, verstrekt de gemeente ook incidentele subsidies. Hiervoor is op dit moment € 22.000,- per jaar beschikbaar. Met de bezuiniging/budgetkorting op Leefstijl vervalt deze subsidiepot geheel. Dit betekent dat er vanuit 2018 geen middelen meer zijn om initiatieven vanuit de samenleving met een kleine bijdrage (meestal € 2.500,- per subsidie) te faciliteren. In het licht van de ingezette cultuurverandering en nieuwe rolverdeling is dit niet gewenst.

Voorgesteld wordt vanaf 2018 structureel € 22.000,- beschikbaar stellen om de mogelijkheid voor verlenen van incidentele subsidie te behouden.

niet gevonden budgetkorting

De budgetkorting die is meegegeven aan de dialooggroep Leefstijl bedraagt € 160.000,- structureel vanaf 2018. Bij de analyse van het bestaande beleid en de budgetten is gebleken dat op korte termijn maximaal € 117.500,- haalbaar is om te bezuinigen. Overige budgetten zitten op dit moment voor het overgrote deel vast in contracten (m.n. voor sportaccommodaties) en in structurele subsidies. Trajecten om deze contracten en subsidies te herzien zijn gestart, maar zullen de komende jaren naar verwachting (nog) niet tot aanvullende bezuinigingen leiden. Voorkomen moet worden dat een te grote druk wordt gelegd op de financiën waarmee de beweging (binnen het cluster Leefstijl) onvoldoende op gang kan komen en inzet vanuit de samenleving wordt afgeremd. Voorgesteld wordt daarom vanaf 2018 structureel € 42.500,- beschikbaar te stellen om deze budgetkorting op te vangen.

b. *Cluster Economie & bedrijfsomgeving*

De raad heeft bij de besluitvorming van de "Gevolgen voorstellen Oud voor nieuw van de dialooggroep 2, Economie & bedrijfsomgeving" aangegeven dat voor een aantal onderwerpen onderzocht moet worden of hiervoor voorstellen meegenomen moeten worden met deze clusteroverstijgende afweging. Het betreft de thema's cultuurhistorie, economische stimulering (bijdrage aan 155 Help een bedrijf) en carpoolplaats. In bijlage 6 is een adviesmemo opgenomen van het onderzoek, met daarin de uitkomsten van hoor en wederhoor en de gevolgen van de door de dialooggroep Economie & bedrijfsomgeving gemaakt keuzes bij het 'uitruilen van oud voor nieuw'. Op grond hiervan stellen wij uw raad het volgende voor:

- Vanaf 2018 structureel € 5.000,- per jaar te reserveren voor 155 help een bedrijf. Uit onderzoek is gebleken dat er door ondernemers veelvuldig gebruik wordt gemaakt van de faciliteiten van 155 help een bedrijf. Stopzetten van deze facilitering zou ongewenste effecten (meer werk en meer kosten) kunnen opleveren voor (inzet van) de gemeente (toename aantal Bbz/IOAZ meldingen).
- Het budget voor monumentendag aan te vullen met € 1.000,- waarmee structureel een bedrag van € 5.000,- gereserveerd is hiervoor (en éénmalig 3000,-).
- Ten aanzien van de carpoolplaats het college opdracht te geven om (in samenwerking met belanghebbende ondernemers) een kleinschalig onderzoek te doen om een alternatieve oplossing voor carpoolers te vinden en daarvoor incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve (zie besluitpunt 5).
- Ten aanzien van CRK het college opdracht te geven een fundamentele gedachteswisseling met de CRK aan te gaan over hoe Nijkerk wil omgaan met het erfgoed en de monumenten binnen de gemeentegrenzen (zie besluitpunt 6). De kosten voor CRK kunnen gedekt worden uit de opbrengsten van de leges.

Bovenstaande is verder uitgewerkt en toegelicht in bijlage 6.

Ten aanzien van het cluster Economie en bedrijfsomgeving kunnen we aanvullend nog melden dat:

- de budgetkorting voor dit cluster gerealiseerd wordt door per 2018 budget af te ramen dat na privatisering van de markt niet meer hiervoor nodig is.
- ook in 2019 en 2020 structureel budget dat binnen de kaders is gevonden, ingezet wordt voor voorstellen van de dialooggroep. Bij besluitvorming in september 2018 over 'Gevolgen voorstellen Oud voor nieuw van dialooggroep 2, Economie & bedrijfsomgeving' is alleen besloten over het inzetten van budgetten voor 2018. Het 'uitruilen' kan echter ook worden doorgezet naar 2019 en 2020.

c. Cluster Sociaal Domein: Algemeen Toegankelijke voorzieningen (bibliotheek in het bijzonder)

Per 2016 is besloten om € 250.000 per jaar te bezuinigen op de bibliotheek. Een bezuiniging van € 100.000,- per jaar bleek op korte termijn haalbaar te zijn. Voor de resterende bezuiniging is besloten dat eerst een maatschappelijke discussie gevoerd moet worden over de spreiding van de bezuiniging op maatschappelijk terrein, waar de bibliotheek een belangrijk onderdeel van is. De dialooggroep Sociaal Domein is verzocht deze discussie te voeren en hierover tijdig (voor 1 mei 2017) voorstellen aan te leveren. De dialooggroep heeft hier bewust geen uitspraak over willen doen en aangeven dat het aan de gemeenteraad is dit af te wegen en te beslissen.

Inmiddels zet de bibliotheek belangrijke stappen in de transformatie en vervult de bibliotheek een actieve rol in Samen aan Zet zowel op gebied van Leefstijl als van het Sociaal Domein breed. Tot en met 2018 is inmiddels besloten om € 150.000 extra toe te kennen aan de bibliotheek, waarmee het budget op peil is gehouden met voorgaande jaren. Hierdoor is het mogelijk de bibliotheek organisatie bestaanszekerheid te bieden, waardoor de aandacht vooral uit kan gaan naar de doorontwikkeling. De vraag naar en de druk op Algemeen Toegankelijke voorzieningen, zoals de bibliotheek neemt toe. Daarbij speelt ook mee dat Algemeen Toegankelijke voorzieningen een belangrijke rol hebben in het voorkomen van zorgvragen (en kosten). De bibliotheek speelt hier goed op in, daarom ligt het voor de hand dat dit budget ook op langere termijn beschikbaar blijft. Door de budgetten op peil te houden is het mogelijk voor de huidige organisaties deze ontwikkeling voort te zetten en de toenemende vraag samen op te pakken binnen dit budget (voor nadere toelichting zie bijlage 7).

Voorgesteld wordt om vanaf 2019 structureel € 150.000,- toe te voegen aan het budget voor de Algemeen Toegankelijke voorzieningen in het Sociaal Domein, primair voor de bibliotheek. Dit zorgt ervoor dat de bibliotheek meerjarig duidelijkheid krijgt over budgetten en meer slagkracht heeft voor de transformatie. Toekenning van de budgetten voor Algemeen Toegankelijke voorzieningen vindt plaats via de inkoopafdeling AT. Daar worden alle partijen inclusief de bibliotheek maximaal uitgedaagd binnen het beschikbare budget door te ontwikkelen en samen met anderen effect voor Nijkerk te bereiken.

Financiële dekking

Het voorstel is om bovengenoemde structurele kosten te dekken vanuit de exploitatie. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, verwachten wij op basis van de huidige gegevens, dat 2018 dan met een saldo van € 141.500 nadelig zal afsluiten. Dit is € 70.500 nadeliger dan bij de 2^e bestuursrapportage 2017 is geprognosticeerd. Mocht dit tekort worden geëffectueerd bij de jaarrekening 2018 dan vindt onttrekking plaats uit de Algemene reserve. Voor de latere jaren blijft het exploitatiesaldo naar verwachting positief.

Jaar	(bedragen x € 1.000)									
	2017		2018		2019		2020		2021	
Saldo Programmabegroting 2018-2021	-		-65	N	495	V	618	V	566	V
Saldo Voorjaarsnota 2017	-340	N	-		-		-		-	
Mutaties 2 ^e Bestuursrapportage 2017	346	V	-6	N	-10	N	-123	N	-178	N
Structurele gevolgen uitkomst dialoog bij besluit conform			-70,5	N	-220,5	N	-220,5	N	-220,5	N
Saldo na 2^e Bestuursrapportage 2017 en clusteroverstijgende afweging	6	V	-141,5	N	264,5	V	274,5	V	167,5	V

Dit neem niet weg dat het ook voor deze structurele budgetten belangrijk is om kritisch te blijven bezien wat nuttig en nodig is in de toekomst. Inmiddels zijn binnen het cluster Leefstijl trajecten gestart om structurele subsidieregelingen en (beheer-)contracten te herzien, die mogelijk tot bezuinigingen kunnen leiden. Ook kan het zijn dat er de komende jaren nieuwe ontwikkelingen tot stand komen bijvoorbeeld met betrekking tot maatschappelijk vastgoed waardoor nieuwe kansen ontstaan om met kleinere budgetten benodigde activiteiten en voorzieningen te bieden. Mochten dergelijke ontwikkelingen optreden dan kan budgetkorting alsnog worden overwogen.

5 en 6. Vervolgacties Carpoolplaats en Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Voor toelichting op het voorgestelde kleinschalige onderzoek naar een alternatieve oplossing voor carpoolers en de voorgestelde gedachtewisseling met de CRK over erfgoed en monumenten zie bovenstaande tekst onder 4b cluster Economie & bedrijfsomgeving en verder bijlage 6.

7.1 Incidentele begrotingswijziging van de programma's Leefstijl, Economie & bedrijfsomgeving en Veiligheid & handhaving voor de jaren 2018, 2019 en 2020

Om het incidentele budget vrij te maken voor de hierboven beschreven voorstellen is wijziging van de begroting 2018-2021 nodig op de programma's Leefstijl, Economie & Bedrijfsomgeving en Veiligheid & Handhaving conform onderstaande tabel. De incidentele middelen (totaal € 819.700) worden gedekt door de algemene reserve. De verdeling over de jaarschijven is indicatief. De totaalbedragen voor de voorstellen zijn leidend in de toekenning. Als activiteiten schuiven in de tijd, zullen budgetten mee schuiven.

Voorstellen	2018	2019	2020	Totaal 2018-2020
L1 Promoten minder validensport	€ 10.000	€ 10.000	-	€ 20.000
L4 Schoolzwemmen	€ 17.500	€ 17.500	-	€ 35.000
L9 Welzijn op recept	€ 2.500	-	-	€ 2.500
L11 Dementievriendelijke gemeente	€ 25.000	€ 25.000	-	€ 50.000
L14 Torenpas	€ 5.000	-	-	€ 5.000
L15 Positieve gezondheid voor laaggeletterden	€ 10.750	€ 10.750	-	€ 21.500
L17 Gezonde sportkantine	€ 1.500	-	-	€ 1.500
L20 Gezondheids- en stresstest	€ 4.000	€ 4.000	-	€ 8.000
L22 Preventie pluktuin + ontmoeting	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 3.000
L26 Cultuureducatie	€ 3.000	€ 9.000	-	€ 12.000
L28 Culturele raad	€ 15.000	-	-	€ 15.000
L29 Cultuurdag Nijkerk	€ 7.500	-	-	€ 7.500
L34 Platform 50+	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 7.500
Totaal Leefstijl (progr 1)	€ 105.250	€ 79.750	€ 3.500	€ 188.500
E1 Sterk merk Nijkerk	€ 26.800	€ 133.200	€ 133.200	€ 293.200
E3 Evenementen, Nijkerk landelijk op de kaart	€ 25.000	€ 25.000	-	€ 50.000
E6 Arbeidsbureau nieuwe stijl	-	€ 25.000	€ 25.000	€ 50.000
E8 Van zwerf fiets tot toeristenfiets	-	€ 35.000	€ 35.000	€ 70.000
E10 De Nijkerkse uitdaging	€ 7.000	€ 24.000	€ 26.000	€ 57.000
E14 Centrum Hoevelaken (inclusief Groene hartje Hoevelaken)	€ 25.000	-	-	€ 25.000
E18 Circulaire economie	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 51.000
Carpoolplaats*	€ 10.000			€ 10.000
Totaal Economie & bedrijfsomgeving (progr 2)	€ 100.800	€ 259.200	€ 236.200	€ 606.200
V2 Het Nijkerks Plus Team (NIPT)	€ 25.000	-	-	€ 25.000
Totaal Veiligheid & handhaving (progr 3)	€ 25.000	-	-	€ 25.000
Totaal extra toegekende middelen	€ 231.050	€ 338.950	€ 239.700	€ 819.700

* Dit betreft incidenteel budget voor het, door het college voorgestelde, kleinschalig onderzoek naar een alternatieve oplossing voor carpoolers na gesprek met belanghebbenden.

7.2 Structurele begrotingswijziging van de programma's Leefstijl, Economie & bedrijfsomgeving en Sociaal Domein

Om het structurele budget vrij te maken voor de hierboven beschreven voorstellen is wijziging van de begroting 2018-2021 nodig op de programma's Leefstijl, Economie & Bedrijfsomgeving en Sociaal Domein conform onderstaande tabel. Deze structurele middelen komen ten laste van het begrotingsresultaat.

Voorstellen	2018	2019	2020	2021
Niet-gevonden budgetkorting	€ 42.500	€ 42.500	€ 42.500	€ 42.500
Regeling incidentele subsidie welzijn en cultuur	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000
Totaal Leefstijl (progr 1)	€ 64.500	€ 64.500	€ 64.500	€ 64.500
Open monumentendag	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
155 Help een bedrijf	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Totaal Economie & bedrijfsomgeving (progr 2)	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Algemeen Toegankelijke voorzieningen (i.h.b. Bibliotheekactiviteiten)	-	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal Sociaal Domein (progr 5)	-	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal extra toegekende middelen	€ 70.500	€ 220.500	€ 220.500	€ 220.500

Kanttekeningen

Een deel van de voorstellen moet nog in een latere fase worden afgewogen omdat ze:

- nu niet voor extra financiering in aanmerking komen;
- nu niet passen binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit;
- nog niet voldoende zijn uitgewerkt; of
- qua fasering eerder al naar 2019-2020 zijn doorgeschoven.

Voor deze voorstellen geldt dat de komende periode benut kan worden om zo nodig e.e.a. verder uit te werken en zo mogelijk te zoeken naar manieren om deze voorstellen onafhankelijk van de gemeente toch op te pakken. Initiatiefnemers kunnen bijvoorbeeld alternatieve financiering zoeken. Hiervoor kunnen zij via onze gemeentelijke website zoeken in een subsidie- en fondsendatabase. Ook hebben wij vanuit de gemeente adviesuren bij Middenduin ingekocht waar initiatiefnemers advies kunnen inwinnen over eventuele (andere) financieringsmogelijkheden.

Communicatie

Aan de deelnemers van de dialooggroepen en andere belangstellenden is gevraagd tijdens de beeldvorming op 16 november 2017 op de contouren van het raadsvoorstel (de ambtelijke voorzet) te reageren. Daarbij is de gelegenheid geboden om met het bestuur in gesprek te gaan over de uitkomst van de gedane weging en daaruit voortvloeiende (ambtelijke) suggesties voor honorering. Tijdens deze beeldvorming is ook gelegenheid geweest voor de deelnemers van de dialooggroepen en belangstellenden om met elkaar en de gemeente in gesprek te gaan over de verbanden en overlap.

Alle deelnemers van de dialooggroepen ontvangen zowel dit raadsvoorstel per mail als tussentijdse berichten over de voortgang van het besluitvormingsproces. Overige geïnteresseerden worden via de gebruikelijke kanalen (website, gemeentepagina, persberichten, etc.) op de hoogte gesteld.

Na besluitvorming zullen de gemeentelijke vakspecialisten contact opnemen met de initiatiefnemers van betreffende voorstellen en zullen afspraken gemaakt worden over het vervolg.

Uitvoering

Op 18 januari 2018 vindt bespreking plaats in de commissie. Besluitvorming over dit voorstel in uw raad vindt plaats op 25 januari 2018. Daarna zal het voorstel tot uitvoering worden gebracht conform besluit.

Hierbij zullen in samenspraak tussen trekkers van voorstellen uit de samenleving en de ambtelijke organisatie, onder verantwoordelijkheid van ons college, afspraken worden gemaakt over uitbetaling en verantwoording van budgetten conform hiervoor geldende regels/procedures. Daarbij staat beperking van administratieve lasten voorop.

De voortgang van de verdere uitwerking en uitvoering van deze dialoogvoorstellen én de voorstellen die al binnen de kaders zijn gehonoreerd, monitoren we ook in gezamenlijkheid met de samenleving. Via de reguliere planning- en controlcyclus (en in sommige gevallen conform afspraak zo nodig tussendoor) houden wij uw raad hiervan op de hoogte. Bij grote wijzigingen in voorstellen neemt ons college initiatief om deze voorstellen opnieuw aan u voor te leggen.

'Samen aan Zet' is bewust als experiment ingezet, naast diverse andere trajecten waarin ook samenwerking in de Nijkerkse samenleving en tussen samenleving en gemeente plaatsvindt. De ambitie is om zo stap voor stap door te groeien naar nieuwe verhoudingen, lerend van ervaringen die we gezamenlijk opdoen. In dit kader houden we begin 2018 een evaluatie-onderzoek om breed de leerervaringen te inventariseren. Mede op grond van de resultaten van deze evaluatie kan de nieuwe gemeenteraad besluiten hoe het vervolg op de dialoog er uit zal zien (o.a. bepalen welke ruimte er is om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en innovatieve ideeën uit de samenleving en hoe periodieke vervolg-afwegingen plaatsvinden over de Samen aan Zet-voorstellen). Daarbij zal ook de ambitie van uw gemeenteraad om bestaand beleid te betrekken bij de integrale afweging stap voor stap nader invulling krijgen.

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de heer G. van Beek

de burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2017-089

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 12 december 2017;

besluit:

1. Incidenteel € 810.000,- extra beschikbaar te stellen vanuit de Algemene reserve voor voorstellen van de dialooggroepen, die niet of maar deels binnen de kaders gefinancierd kunnen worden. Dit betreft concreet financiering van de volgende projecten voor de periode 2018-2020:

1. Preventie pluktuin + ontmoeting (L22)	8. Cultuureducatie (L26)	15. Circulaire economie (E18)
2. De Nijkerkse uitdaging (E10)	9. Dementievriendelijke gemeente (L11)	16. Centrum Hoevelaken (E14)
3. Sterk merk Nijkerk (E1)	10. Positieve gezondheid voor laaggeletterden (L15)	17. Arbeidsbureau nieuwe stijl (E6)
4. Promoten minder validensport (L1)	11. Gezonde sportkantine (L17)	18. Platform 50+ (L34)
5. Gezondheids- en stresstest (L20)	12. Schoolzwemmen (L4)	19. Torenpas (L14)
6. Culturele raad (L28)	13. Cultuurdag Nijkerk (L29)	20. Welzijn op recept (L9)
7. Het Nijkerks Plus Team (NIPT) (V2)	14. Van zwerf fiets tot toeristenfiets (E8)	21. Evenementen, Nijkerk landelijk op de kaart (E3)

2. Het college de ruimte te geven binnen dit budget te beslissen over beperkte verschuivingen (tot € 10.000) tussen voorstellen;
3. Het college opdracht te geven een stimulerende en faciliterende rol te spelen in het verbinden van initiatiefnemers van verschillende voorstellen en vakspecialisten bij uitwerking en uitvoering van dialoogvoorstellen.
4. De gevolgen van keuzes van de dialoog op te vangen door voorlopig structureel € 220.500,- in te blijven zetten gedekt vanuit de exploitatie (begrotingsoverschot), voor de clusters:
 - a. Leefstijl: voor de regeling incidentele subsidies € 22.000,- per jaar; voor niet gevonden budgetkorting € 42.500,- per jaar vanaf 2018
 - b. Economie & bedrijfsomgeving: voor open monumentendag € 1.000,- per jaar; voor 155 help een bedrijf € 5.000 per jaar vanaf 2018
 - c. Sociaal Domein: voor Algemeen Toegankelijke voorzieningen, in het bijzonder de bibliotheek € 150.000,- per jaar vanaf 2019
5. Het college opdracht te geven om (in samenwerking met belanghebbende ondernemers) een kleinschalig onderzoek te doen om een alternatieve oplossing voor carpoolers te vinden en daarvoor incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve.
6. Het college opdracht te geven een fundamentele gedachtewisseling met de CRK aan te gaan over hoe Nijkerk wil omgaan met het erfgoed en de monumenten binnen de gemeentegrenzen.
7. De programmabegroting 2018-2021 conform bovenstaande te wijzigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk van 25 januari 2018,

de griffier,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de voorzitter,

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA